

Begrotingstoezicht in de EU

De EU-lidstaten moeten zich houden aan begrotingsnormen. Op de middellange termijn moeten zij hun overheidsuitgaven en -inkomsten vrijwel in evenwicht brengen. Daarvoor krijgt elke lidstaat een aanpassingspad met een jaarlijkse doelstelling voor het overheidssaldo. Deze afspraken maken deel uit van de preventieve arm van het Europese begrotingstoezicht. Als stok achter de deur is er daarnaast een correctieve arm, die maximumwaarden stelt aan het jaarlijkse overheidstekort en de staatsschuld. De Commissie en Ecofin-Raad moeten er op toezien dat de lidstaten de begrotingsafspraken nakomen.

Procedure	Tijdspad	Norm
Preventieve arm	middellange termijn	structureel overheidstekort $\leq 0,5$ % BBP
	korte termijn (jaarlijks)	aanpassingspad richting $\leq 0,5$ % BBP
Correctieve arm	korte termijn (jaarlijks)	overheidstekort ≤ 3 % BBP
		staatsschuld ≤ 60 % BBP of dalend

Preventieve arm: begrotingsevenwicht op middellange termijn

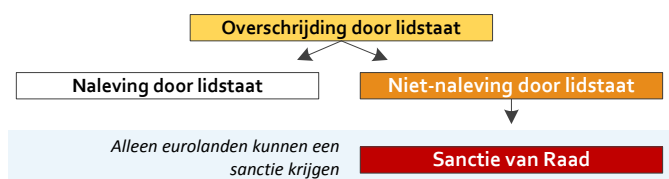
Voor bijna alle EU-lidstaten geldt de verplichting om op middellange termijn het structurele (conjunctuur gezuiverde) overheidstekort terug te brengen tot maximaal 0,5% van het BBP. Deze verplichting is het gevolg van het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de EMU, dat door 25 lidstaten is ondertekend. Het Verenigd Koninkrijk, Tsjechië en Kroatië hebben het verdrag niet ondertekend. Met deze drie landen worden afzonderlijk afspraken gemaakt over een eigen, lidstaatspecifieke middellangetermijn-doelstelling.

Correctieve arm: buitensporige tekorten

Alle EU-lidstaten moeten zich houden aan afspraken over tekort en staatsschuld op de korte termijn. Het overheidstekort mag niet meer dan 3 % van het BBP bedragen. De staatsschuld mag niet hoger zijn dan 60% van het BBP. Als dat wel zo is, moet deze in voldoende mate afnemen. Indien lidstaten zich niet aan de normen voor overheidstekort of staatsschuld houden, kan de Ecofin-Raad vaststellen dat er sprake van een buitensporig tekort.

Verloop van de procedures

De beide procedures kennen een vergelijkbaar verloop. Indien er sprake is van een overschrijding van de begrotingsnormen moet de lidstaat dit corrigeren. Hiervoor krijgt een lidstaat aanbevelingen van de Ecofin-Raad. Bij naleving van die aanbevelingen en correctie van de overschrijdingen wordt de procedure weer afgesloten. Niet-naleving van de aanbevelingen kan er toe leiden dat de betreffende lidstaat een sanctie krijgt opgelegd. Dit kan echter alleen bij eurolanden, niet-eurolanden kunnen geen sanctie krijgen.

Besluitvorming

De Ecofin-Raad neemt de besluiten over of een lidstaat in een van beide procedures terecht komt en hoe de procedure verder verloopt. Zij wordt hierin geadviseerd door de Europese Commissie. Besluiten worden genomen op basis van gekwalificeerde meerderheidsbesluitvorming (QMV) of omgekeerde gekwalificeerde meerderheidsbesluitvorming. In het laatste geval wordt een voorstel voor een besluit van de Europese Commissie door de Raad aangenomen, tenzij deze expliciet tegenstemt. De betrokken lidstaat stemt zelf niet mee. Bij besluiten over eurolanden mogen alleen eurolanden meestemmen.

Procedure	Besluit over	Wie mag stemmen in de Raad?	Stemprocedure
preventieve arm	euroland	eurolanden, betr. euroland niet	QMV
	niet-euroland	alle lidstaten, betr. lidstaat niet	QMV
correctieve arm	euroland	eurolanden, betr. euroland niet	omgekeerde QMV
	niet-euroland	alle lidstaten, betr. lidstaat niet	QMV

Preventieve arm > middellangetermijn-doelstelling

overheidstekort > 0,5% BBP

Correctieve arm > buitensporigtekortprocedure

overheidstekort >3% / staatsschuld > 60% en stijgend

